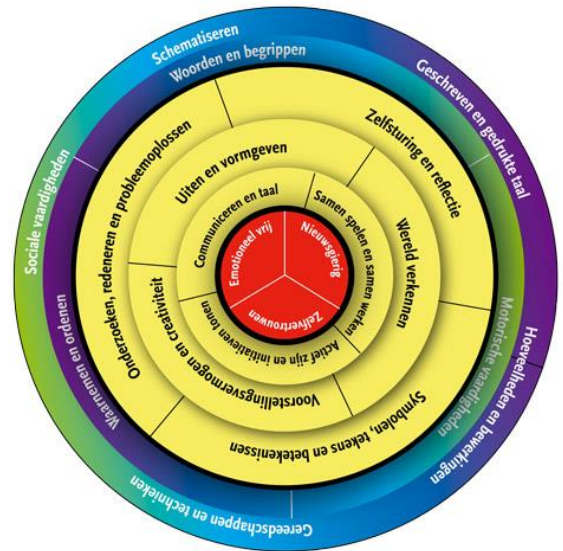


Onderwijs aan jonge kinderen op CBS 't Kompas

Basisontwikkeling als visie op onderwijs voor jonge kinderen

Op CBS 't Kompas vinden wij het essentieel om passend onderwijs te bieden aan alle leerlingen. Wij realiseren dit binnen een kleine groep 1-2-3 onder begeleiding van een leerkracht die zich blijft scholen in het onderwijs aan jonge (risico)leerlingen. Ons uitgangspunt is het werken volgens basisontwikkeling, omdat wij er van uit gaan dat ons onderwijs meer moet bieden dan specifieke kennis en vaardigheden alleen. Wij helpen onze leerlingen met het ontwikkelen van beginnende vaardigheden op rekenen, taal, motorisch en sociaal-emotioneel gebied. Deze vaardigheden ontwikkelen we in altijd in relatie met de persoonlijkheidsontwikkeling (rode cirkel) en de brede ontwikkeling (gele cirkel). Pas als kinderen zelfvertrouwen ontwikkelen, nieuwsgierig durven zijn en zich vrij voelen verloopt het leren optimaal. Als leerkrachten doen wij al het mogelijke om deze processen goed te laten verlopen. Omdat zelfvertrouwen hebben, nieuwsgierig zijn en emotioneel vrij zijn voorwaarden zijn om optimaal te kunnen leren en ontwikkelen, houden wij de persoonlijkheidsontwikkeling vanaf groep 1 t/m 8 goed in het oog.



Opbrengstgericht werken

Op 't Kompas vinden wij het belangrijk dat alle kinderen zich optimaal ontwikkelen op de diverse brede doelen die worden omschreven in het schema van basisontwikkeling. Om de kinderen met vertrouwen te kunnen laten starten in groep 3, werken wij opbrengstgericht aan de SLO-doelen voor taal, rekenen en sociaal-emotionele ontwikkeling. Door de ontwikkelingslijnen te volgen die worden aangeboden vanuit de CPS-mappen voor fonemisch- en gecijferd bewustzijn, waarborgen wij ons aanbod op het gebied van gecijferd en fonemisch bewustzijn, wat wij een voorwaarde voor een goede voorbereiding op het aanvankelijk lees- en rekenonderwijs in groep 3. Wij realiseren dit door in de kring spelonderwijs specifieke kennis en vaardigheden aan te bieden en deze leerstof te stapelen, door deze terug te laten komen in diverse speelhoeken en ontwikkelingsmaterialen. De leerkracht kent in dit proces verschillende rollen (stagemanager, toeschouwer, medespeler, model en instructeur) en past zich aan, aan de behoefte van het kind. Wij gaan in ons onderwijs aan jonge kinderen uit van het concept van Betsy van der Grift over het leren van jonge kinderen, waardoor spelend leren in ons onderwijs centraal staat. We zijn ons ervan bewust dat spelen past bij de breinontwikkeling van het jonge kind. Het kind kan nog moeilijk leren van "schoolse" leertaken. Het jonge brein is nog veel te druk met het ontwikkelen van vroegere functies. (Bron: van der Grift 2014) Pas op 6- à 7-jarige leeftijd is het brein zover gerijpt dat er sprake kan zijn van complexer cognitief leren. Tegen die tijd kunnen kinderen al meer afstand nemen van de werkelijkheid, plannen maken en hun taken overzien.

Op 't Kompas gaan wij uit van de visie dat een kind na groep 2 nog niet klaar is met spelend leren en zich nog voldoende kan ontwikkelen op het gebied van de brede doelen. Daarom wordt er ook in groep 3 nog spelend geleerd, naast het methode gebonden werken aan de doelen voor rekenen en taal.

De ontwikkeling van de kinderen in groep 1-2 wordt nauwlettend gevolgd door middel van het observatie instrument KIIJK en de observatiebladen van het CPS. In groep 3 wordt de ontwikkeling gevolgd d.m.v. methode gebonden toetsen en het CITO LOVS. Door de ontwikkeling van elk kind in kaart te brengen, willen wij het kind passende begeleiding bieden naar de behoefte van het kind. Deze begeleiding wordt gepland, uitgevoerd en geëvalueerd aan de hand groepsplannen voor groep 1 t/m 8. Hierin wordt uitgegaan van een basis, intensief en verdiept arrangement. Deze groepsplannen worden uitgewerkt in dagprogramma, waarin per subgroep wordt genoteerd wat de doelen per dag zijn en wat de aanpak is om die doelen te bereiken. Per dag wordt kort geëvalueerd of alle doelen zijn behaald. Het dagprogramma voor de volgende dag(en) wordt aangepast aan deze evaluatie.

Doorgaande lijn

Op 't Kompas organiseren wij regelmatig intervisiemomenten, omdat wij veel waarde hechten aan een duidelijke doorgaande lijn op het gebied van didactisch en pedagogisch handelen. Buiten de eenduidigheid m.b.t. het opbrengstgericht werken is er een duidelijke lijn waar te nemen op het handelen op pedagogisch gebied.

Alle leerkrachten werken met de afspraken, regels en oefeningen zoals die zijn geformuleerd binnen de Kanjertraining. De regels hangen zichtbaar in de school en in elke klas en in elke groep staat Kanjertraining wekelijks op het rooster. Om de houding van elke leerkracht duidelijk en voorspelbaar te houden, houdt elke leerkracht zich aan de regels voor Kanjergedrag voor leerkrachten, die duidelijk zichtbaar zijn opgehangen in de lerarenkamer.

Wij vinden het erg belangrijk dat kinderen al vanaf groep 1 leren zelfstandig werken. Hiervoor vinden wij een rijke leeromgeving die duidelijk en gestructureerd is een voorwaarde. Verder horen kinderen te weten wat er van hen wordt verwacht. Aan de hand van het stoplichtmodel in combinatie met een pictoketting maken wij aan de kinderen duidelijk welke mate van zelfstandig werken er per subgroep wordt verwacht en leren wij ze om te gaan met uitgestelde aandacht. Er wordt in groep 1-2 gestart met het gestructureerd werken volgens een zichtbaar dagritme en een planbord. In groep 3 wordt dit voortgezet met een individueel dagrooster met pictogrammen en in groep 4 t/m 8 wordt er overgegaan op een geschreven weekrooster.

Omdat wij het essentieel vinden dat elk kind onderwijs krijgt, passend aan zijn/ haar behoefte, zorgt de IB-er voor een duidelijke lijn binnen de zorg aan de kinderen die buiten het basisarrangement vallen. In groep 1 worden specifieke behoeften van leerlingen al genoteerd in een groepsoverzicht, wat halfjaarlijks wordt gecontroleerd op relevantie en eventueel wordt aangevuld. Deze controle en aanvullingen gaan door t/m groep 8. Bij zorgen omtrent de ontwikkeling wordt er in overleg tussen ouders, leerkracht en IB-er gestart met een groeidocument. Bij handelingsverlegenheid wordt ondersteuning gevraagd bij het CJG. Wij betrekken ouders al vanaf groep 1 in het onderwijs en de ontwikkeling van hun kind. Hierin ligt een duidelijke rol van de leerkracht. De leerkracht bespreekt de ontwikkeling van een leerling minimaal twee keer per jaar met ouders. Dit gebeurt vaker wanneer er extra activiteiten nodig zijn om de ontwikkeling te waarborgen. De leerkracht geeft aan op welke manier er samengewerkt kan worden tussen school, ouders en eventueel externe instanties en vraagt ouders om hun inbreng op het gebied van informatieverstrekking over de pedagogische aanpak van hun kind.

Verder worden ouders uitgenodigd om op school, maar ook thuis, actief deel te nemen aan diverse speelse activiteiten die worden aangeboden in de klas, in de vorm van een leertas, voorleeskoffer en het meedenken over activiteiten rondom de diverse thema's die in een schooljaar aan bod komen. Door op deze wijze ouders te betrekken, willen wij bereiken dat het onderwijs aan onze leerlingen verder reikt dan onze schoolpoort!

Overzicht van materialen en instrumenten

Het overzicht van materialen die gebruiken om tot een beredeneerd aanbod te komen dat wij aanbieden in groep 1-2 en 3, ziet er als volgt uit:

Ontwikkelingsgebied	Leerlingvolgsysteem	Aanbod
Taal	KIJK! CITO Toetsing vanuit dyslexieprotocol CPS toetsen	Fonemisch Bewustzijn - CPS Schatkist - Zwijsen Veilig Leren Lezen - Zwijsen Diverse ontwikkelingsmaterialen Materiaal per thema (vb. jufJanneke.nl/ prentenboeken)
Rekenen	KIJK! CITO	Gecijferd Bewustzijn - CPS Met Sprongen Vooruit - Julie Menne Diverse ontwikkelingsmaterialen Materiaal gezocht per thema (vb. jufJanneke.nl)
Motoriek	KIJK!	Bewegingsonderwijs in het speellokaal - 't WEB Zwart op Wit - Zwijsen Diverse ontwikkelingsmaterialen
Sociaal-emotioneel	KIJK!	Kanjertraining - Kanjerinstituut Prentenboeken Kijk en beleef - Kwintesse Diverse gevarieerde speelhoeken Speciale spelbegeleiding door de leerkracht

Om te waarborgen dat alle leerlijnen aan bod komen, wordt er gebruikt gemaakt van jaarplanningen. Deze jaarplanningen worden vanuit het groepsplan vertaald naar dagprogramma's.

Voor de concrete inzet van het aanbod verwijzen we naar de dagprogramma's, groepsplannen en eventuele individuele begeleidingsplannen.